

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudce JUDr. Ivo Pospíšila a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **Alza.cz a.s.**, se sídlem Jankovcova 1522/53, Praha 7, zastoupena Mgr. Pavlem Steinwichtem, advokátem se sídlem Hlavní 2725/153, Praha 4, proti žalované: **Česká obchodní inspekce**, se sídlem Štěpánská 567/15, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 4. 2019, č. j. ČOI 50816/19/O100/4000/19/Bal-Št, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 4. 2020, č. j. 22 A 39/2019 - 49,

takto:

- I. Žádost žalobkyně o prominutí zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti **se zamítá.**
- II. Kasační stížnost **se odmítá.**
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala dne 26. 5. 2020 Nejvyššímu správnímu soudu kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) ze dne 9. 4. 2020, č. j. 22 A 39/2019 - 49, kterým soud zamítl žalobu proti shora označenému rozhodnutí žalované.

[2] Stěžovatelka spojila kasační stížnost s žádostí o prominutí zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti podle § 3 zákona č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu. V ní uvedla, že si je vědoma, že lhůta k podání kasační stížnosti marně uplynula dne 25. 5. 2020, avšak k jejímu zmeškání došlo v důsledku zásadních omezení vyplývajících z mimořádných opatření přijatých v době koronavirové epidemie.

[3] Stěžovatelka, která je největším internetovým obchodem v ČR, byla epidemií zasažena zcela zásadním způsobem. V době nouzového stavu se zaměřila především na zajištění přísných hygienických opatření ve všech svých provozovnách, kterých je více než 50. Ochrana zdraví zákazníků a zaměstnanců tak byla v tomto období jejím primárním cílem, který si vyžádal všechny její kapacity časové a lidské. Vedle toho došlo také k omezení činnosti stěžovatelky, která byla z důvodu ochrany zdraví zaměstnanců nucena kompletně uzavřít své hlavní kanceláře,

ve kterých sídlí vedení stěžovatelky a klíčová administrativní oddělení. V důsledku těchto omezení proto stěžovatelka nestačila prostřednictvím svého vedení uskutečnit právní poradu se svým zástupcem, která byla nezbytná pro určení dalšího postupu.

[4] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil tuto procesní žádost stěžovatelky.

[5] Podle § 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, přičemž za běžných okolností nelze zmeškání této lhůty prominout. S ohledem na nouzový stav vyhlášený v souvislosti s epidemií nemoci SARS CoV-2 na území České republiky a na řadu mimořádných opatření učiněných v této souvislosti byl přijat stěžovatelkou uváděný zákon č. 191/2020 Sb. Podle § 3 tohoto zákona platí, že *(1) zmeškala-li osoba v řízení před soudem jednajícím a rozhodujícím ve správním soudnictví lhůtu k provedení úkonu z vážného omluvitelného důvodu spočívajícího v mimořádném opatření při epidemii, které této osobě znemožňovalo nebo podstatně ztěžovalo úkon učinit, promine soud zmeškání této lhůty podle § 40 odst. 5 soudního řádu správního i v případech, ve kterých to zákon jinak vylučuje. O prominutí zmeškání lhůty rozhoduje soud, který je příslušný k projednání zmeškaného úkonu a rozhoduje o něm. (2) Žádost o prominutí zmeškání lhůty v řízení před soudem jednajícím a rozhodujícím ve správním soudnictví z důvodu podle odstavce 1 je třeba podat do dvou týdnů od ukončení nebo zrušení mimořádného opatření při epidemii, z něhož plynulo omezení znemožňující nebo podstatně ztěžující učinění úkonu, a je třeba s ní spojit i zmeškaný úkon. Lhůta pro podání žádosti však neskončí dříve než dva týdny po ukončení nebo zrušení nouzového stavu.* (zvýrazněno soudem).

[6] S ohledem na citované ustanovení proto kasační soud zkoumal, zda důvody uváděné stěžovatelkou, pro které údajně zmeškala zákonnou lhůtu k podání kasační stížnosti, lze podřadit pod vážné omluvitelné důvody spočívající v mimořádném opatření, které stěžovatelce znemožnilo nebo podstatně ztížilo provedení tohoto úkonu, tedy včasné podání kasační stížnosti. Podle Nejvyššího správního soudu je nezbytné vyjít z toho, že ustanovení § 3 zákona č. 191/2020 Sb. představuje výjimečné „prolomení“ obecného pravidla, podle něhož nelze zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti prominout. Zákonodárce sáhl k tomuto opatření s ohledem na bezprecedentní situaci vzniklou v souvislosti s virovou epidemií, na níž vláda a další orgány moci výkonné reagovaly vyhlášením nouzového stavu a přijímáním řady opatření, která omezovala práva a svobody, jakož i zaváděla nové povinnosti. Je proto zcela logické, že zákon č. 191/2020 Sb. váže omluvitelný důvod právě na tato mimořádná opatření (která zákon blíže konkretizuje v § 1 odst. 2), pokud účastníkovi řízení či jiné osobě znemožnila či podstatně ztížila provedení úkonu. To lze dovodit i z formulace v § 3 odst. 2 zákona, který váže lhůtu k podání žádosti o prominutí zmeškání právě na ukončení nebo zrušení mimořádného opatření při epidemii, z něhož omezení plynulo. Jinak řečeno, pro použití tohoto výjimečného procesního nástroje je klíčové to, zda ke zmeškání lhůty došlo v přímé souvislosti s těmito mimořádnými opatřeními (krizová opatření přijatá vládou, mimořádná opatření ministerstva zdravotnictví či krajskými hygienickými stanicemi) a zda povaha těchto opatření byla způsobila provedení úkonu účastníkem řízení znemožnit nebo výrazně ztížit.

[7] Stěžovatelka v žádosti blíže nekonkretizovala, které z opatření uváděných v § 1 odst. 2 zákona pro ni představovalo právě takové omezení, jež jí znemožnilo podat kasační stížnost včas. Samotná absence odkazu na konkrétní opatření by sama o sobě nepředstavovala důvod nevyhovění žádosti, pokud by stěžovatelka alespoň blíže uvedla, jaká konkrétní omezení plynoucí z těchto opatření jí skutečně zabránila podat včasnou kasační stížnost.

[8] Důvody uváděné stěžovatelkou a spočívající v tom, že se primárně soustředila na desinfikování svých provozních prostor a že její hlavní sídlo bylo uzavřeno, jsou podle Nejvyššího správního soudu příliš obecné a nepředstavují nikterak specifická omezení plynoucí

z mimořádných opatření, která by stěžovatelce skutečně zabránila či ji ztížila kasační stížnost podat včas. Naopak, stěžovatelka, která provozuje internetový obchod, náležela k podnikatelům, jejichž provoz byl mimořádnými opatřeními dotčen spíše minimálně (viz usnesení vlády č. 211 ze dne 14. 3. 2020, o přijetí krizového opatření, vyhl. pod č. 82/2020 Sb., podle něhož byl prodej přes internet a dalšími vzdálenými prostředky vyňat ze zákazu maloobchodního prodeje) a povinnost desinfikovat provozní prostory se v podstatě týkala a týká všech subjektů, které přijímají ve své provozovně zákazníky. Pokud jde o omezení provozu kanceláří či přímo uzavření hlavního sídla stěžovatelky, jednalo se zjevně o opatření, k němuž přistoupila stěžovatelka na základě svého vlastního uvážení, neboť takovou povinnost jí žádné z mimořádných opatření uváděných v § 1 odst. 2 zákona neukládalo (usnesení vlády č. 215 ze dne 15. 3. 2020, o přijetí krizového opatření, vyhl. pod č. 85/2020 Sb., toliko doporučovalo zaměstnavatelům využívat nejvyšší možnou měrou práci na dálku a omezit výkon prací, které nejsou významné pro zachování činnosti zaměstnavatele). Bylo proto na stěžovatelce, aby zvolila taková opatření, která jí vlastní provozní potřeby umožní. Jistě nelze tvrdit, že by administrativní činnost stěžovatelky, která zaměstnává více než 2000 zaměstnanců, jak v žádosti sama uvedla, byla zcela paralyzována či „umrtvena“, pokud v příslušném období vykonávala svou obchodní a podnikatelskou činnost.

[9] Pokud stěžovatelka v žádosti uváděla, že s ohledem na omezení se její vedení nemohlo spojit s právním zástupcem ke konzultaci, pak kasační soud nepřehlédl, že tentýž právní zástupce stěžovatelku zastupoval již v řízení před krajským soudem, byl tedy s věcí podrobně seznámen a účelem konzultace mohl být toliko pokyn stěžovatelky, zda kasační stížnost podat či nikoliv. Takovou konzultaci šlo navzdory existenci různých mimořádných opatření učinit krátkým telefonickým rozhovorem či on-line kdykoliv v době běhu zákonné lhůty. Ostatně lze předpokládat, že právě stěžovatelka, která provozuje internetový obchod, tyto komunikační technologie při své činnosti běžně používá.

[10] Nejvyšší správní soud tímto hodnocením nikterak nesnižuje úsilí, které si zvládnání mimořádné situace jakou je virová epidemie vyžaduje a které nepochybně k ochraně zdraví svých zaměstnanců a zákazníků vyvinula také stěžovatelka. Jestliže však zákonodárce nezvolil paušální řešení (například v podobě stavění běhu všech lhůt), k čemuž přistoupil kupříkladu zákonodárce na Slovensku (viz § 2 zákona č. 62/2020 Z.z., o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony), pak soudu nezbytvá, než zkoumat v každém jednom případě splnění poměrně striktních podmínek prominutí zmeškání lhůty jako výjimky z obecného pravidla, že zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

[11] V důvodech uváděných stěžovatelkou neshledal soud onen vážný omluvitelný důvod přímo spojený s realizací mimořádných opatření při koronavirové epidemii, která by jí znemožnila či podstatně ztížila podat kasační stížnost včas. V případě stěžovatelky tak nešlo o situaci, kdy by byla všem jejím zaměstnancům uložena karanténa (srov. obdobně bod 11 usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2020, č. j. 7 As 51/2020 - 31), nebo kdy by podala kasační stížnost opožděně v důsledku omezení poštovních služeb či omezení činnosti orgánů veřejné moci (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2020, č. j. 6 As 99/2020 - 17, v němž soud vyhověl žádosti o prominutí zmeškání lhůty cizinci omezenému na svobodě v zařízení pro zajištění cizinců, jemuž text kasační stížnosti zasláný Organizací pro pomoc uprchlíkům opožděně předali k podpisu a odeslání pracovníci zařízení). S ohledem na to kasační soud žádost stěžovatelky o prominutí zmeškání lhůty zamítl, a přistoupil proto k posouzení včasnosti kasační stížnosti.

[12] Jak již soud uvedl, podle § 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů od doručení rozhodnutí. Ze spisu krajského soudu kasační soud zjistil, že napadený rozsudek byl doručen právnímu zástupci stěžovatelky do datové schránky v pondělí dne 11. 5. 2020. Tento den určil počátek běhu dvoutýdenní lhůty, která uplynula v pondělí dne 25. 5. 2020. Pokud stěžovatelka zaslala kasační stížnost prostřednictvím datové schránky svého zástupce až dne 26. 5. 2020, stalo se tak po zákonem stanovené lhůtě.

[13] S ohledem na to, že Nejvyšší správní soud neshledal splnění podmínek pro vyhovění žádosti o prominutí zmeškání lhůty podle § 3 zákona č. 191/2020 Sb., a zjistil, že kasační stížnost byla podána po zákonem stanovené lhůtě, podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. ji jako opožděnou odmítl.

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. června 2020

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu